Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/1141

2026 5 26

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2026/1141

2026 m. gegužės 19 d.

dėl prašymo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „Gamtos teisės: suteikti piliečiams galių atstovauti ekosistemoms ir jas apsaugoti“

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos ([1]), ypač į jo 6 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

(1) 2026 m. kovo 27 d. Komisijai pateiktas prašymas užregistruoti Europos piliečių iniciatyvą „Gamtos teisės: suteikti piliečiams galių atstovauti ekosistemoms ir jas apsaugoti“;

(2) organizatorių nurodytas iniciatyvos tikslas – siekti, kad „Europos teisėje būtų pripažintos gamtos teisės – priimtas teisės aktas, pavyzdžiui, direktyva arba reglamentas, kuriuo būtų sustiprinta ekosistemų apsauga“. Organizatoriai siekia, „kad būtų liautasi laikyti gamtą nuosavybe ir kad ekosistemos būtų pripažintos gyvais organizmais, turinčiais savaiminę vertę ir pagrindines teises“, įskaitant „teises egzistuoti, atkurti savo biologinius pajėgumus ir gyvybiškai svarbius ciklus ir būti atkurtoms“. Organizatorių nuomone, „[e]kosistemoms turėtų būti suteiktas juridinio asmens statusas“. Iniciatyva taip pat siekiama „sudaryti piliečiams ir bendruomenėms sąlygas tapti ekosistemų prižiūrėtojais ir atstovais, kad būtų užkirstas kelias žalai ir padedama apsaugoti, atkurti ir atsikurti. Todėl šie atstovai, ginantys ekosistemų teises, turėtų turėti *locus standi* ir galėti imtis papildomų teisinių priemonių, remiantis Mar Menoro (Ispanija) pavyzdžiu“. Daugiau informacijos apie iniciatyvos aplinkybes, dalyką ir tikslus pateikiama jai skirto dokumento priede;

(3) Komisija mano, kad, remdamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 192 straipsnio 1 dalimi kartu su SESV 191 straipsnio 1 dalimi, ji galėtų priimti pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo būtų sustiprinta ekosistemų, įskaitant jų teises egzistuoti, atkurti savo biologinius pajėgumus ir gyvybiškai svarbius ciklus ir būti atkurtoms, apsauga. Tokiu aktu ekosistemoms taip pat galėtų būti suteiktas juridinio asmens statusas, o piliečiams ir bendruomenėms – teisė veikti jų interesais;

(4) dėl tos priežasties Komisija mano, kad nėra taip, kad kuri nors iniciatyvos dalis akivaizdžiai viršytų jos įgaliojimus pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis;

(5) ta išvada nedaro poveikio vertinimui, ar šiuo atveju būtų tenkinamos konkrečios materialinės sąlygos, įskaitant atitikties proporcingumo bei subsidiarumo principams ir suderinamumo su pagrindinėmis teisėmis sąlygas, kad Komisija galėtų imtis veiksmų;

(6) organizatorių grupė pateikė tinkamų įrodymų, kad ji atitinka Reglamento (ES) 2019/788 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus reikalavimus, ir pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą paskyrė kontaktinius asmenis;

(7) šia iniciatyva nėra aiškiai siekiama piktnaudžiauti, ji nėra lengvabūdiška, nepagrįsta ar akivaizdžiai prieštaraujanti Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje išdėstytoms Sąjungos vertybėms arba Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintoms teisėms;

(8) todėl iniciatyva „Gamtos teisės: suteikti piliečiams galių atstovauti ekosistemoms ir jas apsaugoti“ turėtų būti užregistruota;

([1]) OL L 130, 2019 5 17, p. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(9) išvada, kad Reglamento (ES) 2019/788 6 straipsnio 3 dalyje nustatytos registravimo sąlygos įvykdytos, nereiškia, kad Komisija kokiu nors būdu patvirtina faktinį iniciatyvos turinio tikslumą – už jį atsako tik iniciatyvos organizatorių grupė. Iniciatyvos turinys atspindi tik organizatorių grupės nuomonę ir jokiu būdu negali būti laikomas atspindinčiu Komisijos nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos piliečių iniciatyva „Gamtos teisės: suteikti piliečiams galių atstovauti ekosistemoms ir jas apsaugoti“ užregistruojama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas piliečių iniciatyvos „Gamtos teisės: suteikti piliečiams galių atstovauti ekosistemoms ir jas apsaugoti“ organizatorių grupei, kuriai kaip kontaktiniai asmenys atstovauja Emmanuel SCHLICHTER ir Marine YZQUIERDO.

Priimta Strasbūre 2026 m. gegužės 19 d.

Komisijos vardu
Maroš ŠEFČOVIČ
Komisijos narys